

**UNIVERSITY GRANTS COMMISSION
NET BUREAU**

Subject: GUJARATI

Code No.: 37

SYLLABUS

UNIT: 1 ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ :

(a) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય :

નરસિંહ પર્વી (પ્રાગ નરસિંહયુગ)

નરસિંહ મહેતાથી દ્યારામ

(b) અવર્ત્તીન ગુજરાતી સાહિત્ય :

દલપતરામથી ઈ.સ. ૧૯૫૦ સુધી

ઈ.સ. ૧૯૫૦થી આજ પર્યન્ત

(c) ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ પ્રવાહો

(d) ગુજરાતી સાહિત્યનું ઇતિહાસલેખન

UNIT : 2 સાહિત્યસિદ્ધાંત : ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સંદર્ભ

(a) ભારતીય સાહિત્યવિચાર :

રસસિદ્ધાંત, રીતિવિચાર, ધ્વનિવિચાર, વક્ષેક્ષિતવિચાર, રમણીયતાવિચાર
કાવ્યવ્યાખ્યાન, કાવ્યપ્રયોજન, કાવ્યહેતુ, કાવ્યપ્રકારો

(b) પાશ્ચાત્ય સાહિત્યવિચાર :

પ્રેટો, એરિસ્ટોટલ, ક્રીલરિજ, એલિયટ, કલીન્થ બુક્સ, સુજાન લેન્ગર,
સોસ્યૂર, રોલાં બાર્થ, દેરિદા, મિશેલ કૂકો, એલન શોવાલ્ટર, હાન્સ ગાડામર
લકાન, જુલિયા કિસ્ટવા

(c) પ્રશિક્ષિતવાદ (કલાસિસિઝમ), રંગદર્શિતવાદ (રોમેન્ટિસિઝમ)

સૌદર્યનિષ્ઠતવાદ (એસ્ટેટિસિઝમ), આધુનિકતવાદ (મોડર્નિઝમ)
પરાવાસ્તવવાદ (સુરરિયાલિઝમ), ભાવકનિષ્ઠતવાદ (રિસેષન થિયરી)
નવ્યાદિતિહાસવાદ (નિયોહિસ્ટોરિસિઝમ), નારીવાદ (ફેમિનિઝમ)
પર્યાવરણકેન્દ્ર વિવેચન (ઈકો-કિટિસિઝમ)

UNIT :3 ગુજરાતી વિવેચન :

- (a) નર્મદ, નવલરામ, રમણમાઈ નીલકંઠ, બળવંતરાય ઠકોર, આનંદશાંકર ધૂવ,
રામનારાયણ પાઠક, ઉમાશાંકર જોશી, સુન્દરમ, વિષણુપ્રસાદ તિવેદી
- (b) સુરેશ જોષી, પ્રમોદકુમાર પટેલ, જ્યન્ત કોઠારી, ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા

UNIT : 4 ભાષાવિજ્ઞાન :

- (a) ભાષા : વિભાવના, કાર્ય, સ્વરૂપમેદ (બોલી, વાગી, લિપિ, અન્ય સામાજિકમેદો)
ભાષાવર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ, ભાષાઅધ્યયનની પદ્ધતિઓ
- (b) ભારતના ભાષાકુળો અને ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
- (c) ગજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ-વ્યાકરણવિચાર : (ધ્વનિવિજ્ઞાન, રૂપવિજ્ઞાન, વાક્યવિજ્ઞાન,
અર્થવિજ્ઞાનના વિશાસ સંદર્ભ)

UNIT :5 સાહિત્યિક સંશોધન :

- (a) સાહિત્યિક સંશોધન : વિભાવના, સ્વરૂપ, પ્રયોજન, કાર્યક્ષેત્ર, પદ્ધતિઓ, સમસ્યાઓ
મધ્યકાલીન સાહિત્યની કૃતિઓના પાઠનિર્ણય અને
સંપાદન માટેની પદ્ધતિઓ,
સાહિત્યિક સંશોધન આંતરવિદ્યાકીય સંશોધન
- (b) ગુજરાતી સાહિત્યસંશોધનની પ્રવૃત્તિ અને મહત્વના સંશોધકો
મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય
અવર્ગીન ગુજરાતી સાહિત્ય

લોકસાહિત્ય

આદિવાસી સાહિત્ય

માધ્યાવિજ્ઞાન ક્ષેત્ર થયેલી સંશોધનની પ્રવૃત્તિઓ અને મહત્વના સંશોધકો.

UNIT : 6 સાહિત્યસ્વરૂપો :

લોકસાહિત્ય : લોકગીત, લોકવાર્તા, લોકનાટય, ઉખાળાં

મધ્યકાળીન ગુજરાતી સાહિત્ય : રાસ, આખ્યાન, પ્રબંધ, કાગુ, પદ્ધવાર્તા

અવર્ચિન ગુજરાતી સાહિત્ય : કરુણપ્રશસ્તિ, ખંડકાલ્ય, ગીત

ગજલ, સોનેટ, અછાંદસકાલ્ય

નવલકથા, ટૂકીવાર્તા, લલિત નિબંધ, નાટક

એકાંકી, આત્મકથા, જીવનચારિત.

UNIT:7 ભારતીય કાલિકો :

(a) વાલ્મીકિકૃત ‘રામાયણ’, વ્યાસકૃત ‘મહાભારત’, શ્રીમદ ભાગવત,

અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ (કાલિદાસ), કર્ણભાર (માસ),

મૃદ્યુલિકટિકમ (શ્રુદ્રક), ઉત્તરરામચારિતમ (ભવભૂતિ),

(b) ગોરા (ટાગોર), જિંદાગીનામા (કૃષ્ણા સોબતી),

ઇ વીધા જમીન (ઇકીરમોહન સેનાપતિ), ન હન્યતે મૈત્રેયીદેવી),

ગૃહભંગ (એસ. એલ. ભૈરવ્યા), ચેમ્મીન (તકષી શિવરંકર પિળા),

ધરતી ખોળે પાછો વળે (શિવરામ કારન્થ),

આરોગ્યનિકેતન (તારાશંકર બંદોપાધ્યાય), દ્રૌપદી ઘ્રતિમા રાય),

માટીનો માનવી (કાલિન્દીચરણ પાણિગ્રહી), તમસ (ભીષ્મ સાહની).

UNIT:8 ગુજરાતી કાલિકો :

(a) કાન્કડદેપબધ (પદમનાભ), રણયજ્ઞ (પ્રેમાનંદ), નંદભતાસી (શામળ),

સરસ્વતીચંદ્ર (ગોવર્ધનરામ), પૃથિવીવલ્લભ (ક. મા. મુનશી),

માનવીની ભવાઈ (પનાલાલ પટેલ), મરણોત્તર (સુરેશ જોષી),

દીપનિર્વાણ (દર્શક), ચહેરા (મધુ રાય), નાઈટમેર (સરોજ પાઠક),
આગાન્તુક (ધીરુભણેન પટેલ), સમુદ્રાન્તિક (ધૂવ મણ),
કુવો (અશોકપૂરી ગોસ્વામી), બતીસ પૂતળીની વેદના (ઇલા આરબ મહેતા),
ગીધ (દલપત ચૌહાણ).

(a)

મીરાંનાં પઢો, અખેગીતા (અમો), પૂર્વલાપ (કાન્ત),
માણકાર (બ. ક. ઠાકોર), સપ્તપદી (ઉમાશંકર જોશી), યાત્રા (સુન્દરમ),
ધ્વનિ (રાજેન્દ્ર શાહ), છંદોલય (નિરંજન મગત),
બારી બહાર (પહુલાદ પારેખ), અંગત (રાવજી પટેલ),
પ્રતીક (પ્રિયકાન્ત મણીયાર), જટાયુ (સિતાંશુ યશશ્વન્દ),
આઠો જામ ખુમારી (અમૃત ઘાયલ), બહિષ્કૃત કૂલો (નારવ પટેલ),
ધ્યબાંગસુંદર એળીપેર ડોલ્યા (હરીશ મીનાશ્શુ).

(b) મારી હકીકત (નર્મદ), ફારબસવિરહ (દલપતરામ),

સત્યના પ્રયોગો (મહાત્મા ગાંધી), ઉગ્મણો દેશ (કાકાસાહેબ),
દૂરના એ સૂર (દિગ્ભીશ મહેતા), ખરા બપોર (જ્યન્ત ખતી),
છૈણીલિકા (ચં. ચી. મહેતા), નઘરોળ (સ્વામી આનંદ),

અલગારી રખડપણી (રસિક જવેરી), પાદરનાં તીરથ (જ્યંતી દલાલ),
બજતાં નૂપુર (મુવીંા દરજા), નવલશા હીરજી (ચિનુ મોઢી),
વનાંચલ (જ્યંતી પાઠક), અંધારી ગલીમાં સફેદ ટપકાં (હિમાંશી શેલત),
બાપાની પીપર (કિરીટ દૂધાત).

UNIT : 9 વિશ્વસાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને કૃતિઓ

- (a) તુલનાત્મક સાહિત્ય : વિભાવના, સ્વરૂપ, પદ્રતિ, કાર્યક્ષેત્ર
વિશ્વસાહિત્ય : વિભાવના, સ્વરૂપ, પ્રયોજન
ભારતીયતાની વિભાવના
પ્રાંતીય સાહિત્ય (ધ પ્રોવિન્શયલ લિટરેચર),
ઉપખંડીય સાહિત્ય (ધ કોન્ટનેન્ટલ લિટરેચર), વિશ્વસાહિત્ય (વર્લ્ડ લિટરેચર).
(b) વિશ્વસાહિત્યની કૃતિઓ :
ઈલિયડ (હોમર), ઈડિપસ રેકસ (સોફોકલીસ), મેકબેથ (શેક્સ્પિયર),
ધ વેસ્ટ લેન્ડ (ટી.એસ. એલિયટ), યુલિસિસ (જીમ્સ જોયસ),
મધર (મિક્સમ ગોર્કી), સિદ્ધાર્થ (હરમાન હેસ), વેદિટના ફોર ગોટો (બેકેટ),
નોટસ ફ્રોમ ધ અન્ડરગ્રાઉન્ડ (દોસ્તોએવસ્કી), ધ ટ્રાયલ (કાઝકા),
ધ આઉટસાઇટર (કામ્પૂ), કીન્તામારા (ઈનાજીયો સિલોની),
અ રમ ઓવ વન્સ ઓઉન (વર્જીનિયા વુલ્ફ), રાઈનોસરોસ (યુજીન ઈથોનેસ્કી),
બ્યુટીકૂલ વન્સ આર નોટ યટ બોર્ન (થી કવે આર્મ્ઝ), ધ રોડ (વોલ સોયન્કા),
સોન્ગ ઓવ સોલોમન (ટોની મોરીસન),
કાયર ઓન ધ માઉન્ટેઈન (અનીતા દેસાઈ).

UNIT : 10 સાહિત્ય અને આંતરવિદ્યાઓ:

સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ

સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર

સાહિત્ય અને વૈશ્વકીકરણ

સાહિત્ય અને સિનેમા

લોકપ્રિય સાહિત્ય

સાહિત્ય અને કાયદો

(b) સાહિત્યક પત્રકારત્વ,

વિવિધ માધ્યમો અને સાહિત્ય,

ગુજરાતી સાહિત્યક સામચિકો,

ગુજરાતી સાહિત્યક સંસ્થાઓ,

ગુજરાતી ભાષાનાં પારિતોષિકી.
